

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Schrijfonderwijs dat voorbereidt op de universitaire studie

Lessen uit onderzoek

Rijlaarsdam, G.; Braaksma, M.; Couzijn, M.

Publication date

2011

Document Version

Final published version

Published in

Vijfentwintigste conferentie Het Schoolvak Nederlands: de Haagse Hogeschool, 25 & 26 november 2011

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Rijlaarsdam, G., Braaksma, M., & Couzijn, M. (2011). Schrijfonderwijs dat voorbereidt op de universitaire studie: *Lessen uit onderzoek*. In S. Vanhooren, & A. Mottart (Eds.), *Vijfentwintigste conferentie Het Schoolvak Nederlands: de Haagse Hogeschool, 25 & 26 november 2011* (pp. XXXIX-XL). Academia Press.
http://taalunieversum.org/onderwijs/conferentie_het_schoolvak_nederlands/bundels/25/-5/

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, P.O. Box 19185, 1000 GD Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Academisch schrijven in voortgezet en hoger onderwijs: effectieve didactiek

In deze presentatie bieden we u drie – dus korte – presentaties aan over het leren schrijven in de laatste klassen van het voortgezet onderwijs en de eerste jaren van het hoger onderwijs.

Gert Rijlaarsdam, Martine Braaksma & Michel Couzijn tonen lesmodellen voor het schrijven van argumentatieve en uiteenzettende teksten, gebaseerd op onderzoek door leerlingen. Mariet Raedts toont hoe studenten in hun eerste jaar aan de universiteit leren effectief korte syntheses te schrijven van onderzoeksliteratuur. Wilma van der Westen toont een tussenproduct van een instrument voor zelfbeoordeling dat (aankomende) studenten kunnen gebruiken voor een diagnose van hun eigen schrijfvaardigheid.

Deel 1: Schrijfonderwijs dat voorbereidt op de universitaire studie. Lessen uit onderzoek (Gert Rijlaarsdam, Martine Braaksma & Michel Couzijn)

Het onderwijs in de bovenbouw van het voorbereidend wetenschappelijk onderwijs (vwo) bereidt voor op een universitaire studie. In die studie is schrijfvaardigheid een onmiskenbaar belangrijke vaardigheid. In de laatste jaren van het voortgezet onderwijs moeten we leerlingen daarom goed voorbereiden op een universitaire studie. Als het even kan, zouden we leerlingen in de lessen Nederlands ook moeten voorbereiden op een studie Nederlands en zouden we ze moeten leren dat er in de neerlandistiek van alles te onderzoeken valt, waarover je vervolgens een mooi stuk zou kunnen schrijven. Het betreft hier onderzoek door leerlingen aan de hand van een vrij strak kader en een didactiek van de uiteenzettende tekst die zeer efficiënt is.

Martine Braaksma ontwierp lessen, waarin leerlingen met elkaar een bepaald onderwerp onderzoeken om later, op basis van dat onderzoek, een effectieve argumentatieve tekst te schrijven. Ze toont het model voor een dergelijke onderzoekende les, met enkele videofragmenten van de les als adstructie.

Michel Couzijn toont een effectief gebleken lessenserie, waarin leerlingen ook onderzoek doen, nu ten behoeve van een uiteenzettende tekst. Couzijn stelde vast dat de lessenserie effect had op de kwaliteit van de uiteenzettingen, maar ook dat schrijven bijdraagt aan het verwerven van de leerstof waarover onderzoek werd gedaan.

Referenties

Braaksma, M., G. Rijlaarsdam & H. van den Bergh (2011). "Hypertekst schrijven en observerend leren als didactiek: effecten op schrijfvaardigheid en kennisverwerking". In: *Vonk*, jg. 40, nr. 3, p. 3-24.